

HELGELANDSSYKEHUSET HF Styret og administrerende direktør i Helgelandssykehuset
HF
Postboks 601

8607 MO I RANA

Uttalelse fra kommunestyret i Alstahaug vedrørende Nye Helgelandssykehuset

Den 17. juni ble følgende uttalelse vedtatt i Alstahaug kommunestyre:

I siste kommunestyremøte i Rana lå det ved et forslag til uttalelse vedrørende «Nye Helgelandssykehuset». Når dette, enstemmig og i vedtaks form, blir fulgt opp av en uttalelse som i form og innhold delvis minner om et trusselbrev, og som i tillegg drar konklusjoner på sviktende forutsetninger – så kan ikke uttalelsen forbli stående uimotsagt.

Forutsetningen for arbeidet med sykehusstruktur det siste året er strukturvedtaket for Helgelandssykehuset fattet av Helseminister Bent Høie i januar 2020. Her er som kjent Sandnessjøen Sykehus utpekt som hovedsykehuset på Helgeland. Hovedsykehuset er det sykehuset som skal være det faglige navet og tyngdepunktet i spesialisthelsetjenesten, med flest spesialiteter og bredest fagmiljø. I tillegg skal helseforetakets hovedkontor og ledelse legges til hovedsykehuset.

Vedtaket er ikke tilfeldig. Et definert faglig tyngdepunkt i spesialisthelsetjenesten er nødvendig for å ha fagmiljø og støttefunksjoner nok for å bemanne både sykehusenheten selv, i tillegg til DMS i Brønnøysund og poliklinikk i Mosjøen – samt tryggheten for at befolkningen på hele Helgeland kan nå fram til livsnødvendige tjenester når det haster som mest. Stabile og gode spesialisthelsetjenester er også viktig for å bygge en velfungerende kommunehelsetjeneste i distriktene. Strukturen som er vedtatt er en fremtidsstruktur for Helgeland som vi skal leve med de neste femti år – minst.

I kjølvannet av prosessene rundt Nye Helgelandssykehuset har det skjedd mye. Tarmkreftkirurgi er et viktig fagfelt som det har vært mye oppmerksomhet rundt over lang tid. På grunn av varslene på dette området gjennomførte Helsetilsynets et stedlig tilsyn i oktober 2020, der den foreløpige rapporten nå er kjent. Det er som ventet ikke funnet grunn til å opprette tilsynssak mot noe enkelt helsepersonell som følge av tilsynet.

Helsetilsynets har derimot undersøkt og lagt særlig vekt på hvordan ledelsen i Helgelandssykehuset har fulgt med på resultater fra tarmkreftkirurgien i virksomheten, og hvordan disse resultatene har vært håndtert av ledelsen.

Når Helsetilsynet nå har funnet brudd på både Spesialisthelsetjenesteloven og Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten, er dette selvsagt alvorlig.

Tilsynet avdekker med sin rapport en betydelig ledelsesutfordring i Helgelandssykehuset, der det vurderes at konfliktnivået i helseforetaket har vanskeliggjort kvalitetsarbeid, påvirket arbeidsmiljøet og skapt økt usikkerhet i befolkningen. Det er udiskutabelt at

foretaksledelsen sitter med ansvaret for lovbruddene som foreløpig er avdekket i denne triste saken, og taperne er pasientene, vi, innbyggerne på Helgeland, samt fagmiljøet på framtidens hovedsykehus som har vært utsatt for uriktig kritikk og svarteperspill fra egen ledelses side. I siste styremøte i Helgelandssykehuset ser vi toppledelsen så tvil om dagens gjennomføring av tarmkreftforløp er forsvarlig, for så i avisoppslag uken etter forsikre om at det er kun unntaksvis små forsinkelser. Det bygger ikke tillit og trygghet i befolkningen.

Alstahaug kommunestyre vet at kvalitet har vært i fokus ved Sandnessjøen sykehus over tid. Ved enheten i Sandnessjøen ble det med ny direktør Rachel Berg 2015-2021 dannet et lokalt kvalitetsråd, utarbeidet hendelsesanalyser og ansatt egen kvalitetsrådgiver i enheten. Enheten kommer godt ut på mange kvalitetsindikatorer, og har vunnet Helse Nord sin kvalitetspris to ganger i løpet av disse årene. Alstahaug kommunestyre er derimot ikke kjent med at resultatene av dette arbeidet noen gang har vært etterspurt eller gjennomgått av foretakets øverste ledelse. Det er heller ikke vist at Helsetilsynet har funnet at ledelsen har engasjert seg i dette arbeidet gjennom tilsynsrapporten.

Å lage gode retningslinjer, klare prosedyrer og bygge trygget i organisasjonen er helt udiskutabelt et topplederansvar.

Virksomheter som lykkes med pasientsikkerhetsarbeidet kjennetegnes av en kultur som fremmer åpenhet, tillit, samarbeid og læring. Ansatte oppfordres til å melde fra om svikt og avvik, og lærer systematisk av både det som går bra og av uønskede hendelser. Det er et lederansvar å jobbe målrettet for å styrke kulturen for åpenhet og transparens. Helsetilsynets rapport avdekker klare mangler på dette. Det avdekkes en fryktkultur i organisasjonen, som i hemmer både åpenhet og læring, og i ytterste konsekvens, pasientsikkerheten.

Helsetilsynets rapport peker også på styrets selvstendige handlingsplikt.

Helse Nord har også, i siste instans, et selvstendig «Sørge for» ansvar.

At det nå fra enkelte miljøer slås politisk mynt på denne saken med billige og til dels uriktige poeng, der motivet er å legge press på for å få framtidens tarmkreftkirurgi lokalisert til Rana framfor framtidens hovedsykehus, synes Alstahaug kommunestyre er uverdige. Det bygger ikke tillit og trygghet i befolkningen, og bidrar ikke til en konstruktiv prosess videre.

Alstahaug kommunestyre vil:

- **aktivt bidra til å gjennomføre vedtaket fattet av Helseminister Bent Høie 27. januar 2020 vedrørende framtidig sykehusstruktur på Helgeland.**
- **innstendig be styrene i Helgelandssykehuset og Helse Nord ta grep for at befolkningen igjen får den nødvendige tillit til kvalitet i hele Helgelandssykehuset og at de ansatte kan melde om feil uten frykt for represalier.**
- **be styrene i Helgelandssykehuset og Helse Nord å gjennomføre Helseministerens vedtak fra januar 2020 i henhold til den klare intensjonen om å utvikle Sandnessjøen sykehus til hovedsykehus for hele Helgeland**

Med hilsen

David Naustvoll Jakobsen
Saksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:

Peter Talseth